

Die dagelijkse telefoontjes waren een uitlaatklep

Tekst: Miloe van Beek ~ Foto's: Suzanne Blanchard

Ik voelde dat mijn familie me hier doorheen ging trekken.

Anja: 'Het was een zware, heftige tijd, maar ik ben toch ook trots dat ik het zo intensief met mijn dochter kon delen.'

Toen Esther Smid (43) ruim drie jaar geleden borstkanker kreeg, vertelde ze dit als eerste aan haar moeder Anja (67). Een jaar lang belden ze iedere dag met elkaar.

Esther: 'Ik had een paar proeflessen boksen gevolgd toen ik pijn kreeg in mijn linkerborst. Ik dacht eerst aan spierpijn, maar het trok naar mijn oksel en ik voelde een plek in mijn borst. De huisarts stuurde me direct naar de mammapoli. Ik was behoorlijk in paniek: het zal toch geen kanker zijn, dacht ik steeds. Tijdens het onderzoek zag ik aan de reacties van het verplegend personeel dat het foute boel was. Al voor ik de officiële uitslag kreeg, vroeg ik rechtstreeks aan de arts of het borstkanker was. Dat was helaas voor 98% zeker. Eenmaal buiten heb ik meteen mijn moeder gebeld. Waarschijnlijk is het foute boel, zei ik. "We komen eraan", was het enige dat ze zei.

Anja: 'Ik zat die hele dag zo in spanning. Toen Esther belde en zei dat het mis was, stortte mijn wereld even in. Mijn man en ik zijn gelijk in de auto gestapt, we wonen in Zeeland, het is twee uur rijden naar Esther. Eenmaal bij haar voelde ik me zo machteloos. Als je kinderen klein zijn plak je een pleister op hun knie en geeft ze een kus als ze pijn hebben. Nu stond ik met lege handen.'

Esther: 'Ik vond het lastig om de machteloosheid van mijn ouders te zien. Tegelijkertijd voelde ik dat mijn familie me hier doorheen ging trekken. Ik zei tegen mijn moeder: "Je gaat me hierbij helpen." "Maar ik kan toch helemaal niks doen", antwoordde ze. "Jawel", zei ik, "je gaat mij hier doorheen trekken." Ik vond het vreselijk toen mijn ouders 's avonds vertrokken, laat me nou niet alleen dacht ik, ik weet niet hoe ik dit moet doen.'

Bang

Anja: 'Ik heb zitten huilen in de auto. Waarom zij, waarom niet ik vroeg ik me af. Ik heb al een leven achter de rug, Esther heeft nog jonge kinderen die ze op wil zien groeien. Later vroeg Esther ook aan mij: "Ben je bang dat ik dood ga?" Ik schrok van die vraag, maar ze wist dat ik bang was om haar te verliezen en sprak die angst uit.'

Esther: 'Wat mijn moeder bij mij voelde, had ik met mijn eigen dochters. Ik wilde ze niet meesleuren in mijn paniek en doodsangst, maar ook niet tegen ze liegen.'

'Als je kinderen klein zijn plak je een pleister op hun knie, nu stond ik met lege handen'

Anja Smid

Esther: 'Wat mijn moeder bij mij voelde, had ik met mijn eigen dochters. Ze waren toen negen jaar. Alle problemen kon ik voor ze oplossen, maar nu wist ik zelf niet of ik deze ziekte zou overleven. Ik wilde ze niet meesleuren in mijn paniek en doodsangst, maar ook niet tegen ze liegen. Mijn partner Sander en ik zijn zo open mogelijk tegen ze geweest. Na een week >>

totale paniek hoorden we dat ik alleen uitzaaiingen had in mijn lymfklieren. Als ik alle behandelingen zou doen: chemo, bestralen, een operatie en hormoontherapie, was er 83% kans op overleving. Vanaf dat moment voelde ik: dit is niet het einde, ik ga hier doorheen komen. Binnen een week begon ik aan de eerste van zes chemokuren.

Dagelijks contact

‘Mijn ouders kwamen na elke chemo langs met boodschappen en hielpen met de kinderen.’ Anja: ‘Omdat we zo ver weg wonen, kon ik niet even naar Esther toegaan. Daarom belde ik elke dag. Als het niet goed ging met haar, probeerde ik me sterk te houden. Legde ik de telefoon neer, dan kwamen de tranen. Soms kon ze ’s ochtends niet praten omdat ze zo ziek was. Dan belde ik ’s avonds terug. Vervolgens was ik de hele dag bezorgd. Ik had toen graag dichterbij willen wonen.’ Esther: ‘Sander moest op een gegeven moment weer aan het werk, dus ik was vaak alleen thuis. De dagelijkse telefoontjes van mijn moeder waren een uitlaatklep. Ik vond het fijn dat ze van alle details op de hoogte was en ik een potje kon janken als dat nodig was. Ik lag vaak ziek op de bank of in bed en voelde me machteloos omdat ik niet voor de kinderen kon zorgen. Mijn zus Margriet nam mijn dochters vaak een weekend mee, zij en m’n ouders hielpen me dat machteloze gevoel kwijt te raken. Met mijn zus en twee broers heb ik allemaal een andere band, maar in tijden van ellende staan we voor elkaar klaar.’

Broers en zus

Anja: ‘Ik vond het bijzonder om te zien hoe betrokken de andere kinderen waren maar voelde me ook schuldig. Al mijn tijd en aandacht ging naar Esther. Toen Margriet veertig werd, wilde ze het niet vieren omdat Esther op die leeftijd kanker kreeg. Als verrassing hebben mijn man en ik haar toen opgezocht op haar vakantieadres. Dat vond ze heel fijn.’ Esther: ‘Voor mijn broers en zus was het ook een heftige tijd. Na mijn behandelingen heeft mijn zus als afsluiting en verwerking met haar man, zoon en onze oudste broer de Alpe D’Huez beklommen. Hoe erg mijn moeder onder spanning heeft gestaan, realiseerde ik me later pas.’ Anja: ‘Ik schreef in het begin heel veel op, mijn hoofd liep over. Slapen ging moeilijk. Bij vriendinnen kon ik gelukkig mijn verhaal kwijt, maar ruim na Esthers behandelingen werd ik steeds ziek. De huisarts raadde

‘Ik kon mijn diepste gevoelens en emoties met mijn moeder delen’

Esther Smid

me aan om eens met een psycholoog te praten. Dat heb ik gedaan. Het was prettig dat iemand alleen maar luisterde, zonder commentaar.’ Esther: ‘Na de behandelingen bleek de tumor verdwenen, een enorme opluchting. Ik krijg nu nog hormooninjecties en binnenkort moeten mijn eierstokken eruit.’

Intensief delen

Anja: ‘Het is nu ruim drie jaar geleden dat Esther de diagnose kreeg. Van borstkanker genees je nooit helemaal, het kan altijd terugkomen. De onbezorgdheid die ik kende als moeder van vier gezonde kinderen, is verdwenen. Ik accepteer dat het gewoon pech is dat Esther ziek is geworden, maar soms word ik nog wel boos. Als ik Esther bloot zie bijvoorbeeld, met één borst. Hoe kun je het lichaam van mijn kind zo verminken?’ Esther: ‘Het missen van een borst is niet iets waar ik boos over ben. Wel hoe anderen daarover kunnen oordelen. Toen ik moest kiezen voor een borstsparende of –verwijderende operatie zei iemand: “Als vrouw laat je toch geen borst weghalen als je ook kunt kiezen voor een borstsparende ingreep?” Zulke opmerkingen maken de keuze niet makkelijker. Mijn moeder heeft altijd naar me geluisterd zonder haar mening te geven. Ik kon mijn diepste gevoelens met haar delen. Onze hechte band is door mijn ziekte nog intenser geworden. De combinatie met het rationele, praktische en oplossingsgerichte karakter van mijn vader werkte ook goed, dat was ook nodig om me op de been te houden.’ Anja: ‘Het was een zware, heftige tijd, maar ik ben toch ook trots dat ik het zo intensief met mijn dochter kon delen.’ ●